

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

1000 Vasáros petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többz r
szünetek alkü szerint jutányos áron vétetnek föl. Helyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Kréta s a mi helyzetünk.

Debreczen, febr. 15.

(H.) Tehát magunkra maradtunk! Még tíz puskagolyó is alig repült ki az egymással összegabalyodott török és görög kalandorok fegyveréből, a vitéz helyen torpedó naszádjai még rendbe se hozták ágyukat, csak kéményük füstölt jobban a szokottnál. . . s a hármasszövetség már nincsen sehhol. Ez az elhíresztelt békebiztosíték, amelyért annyi ezer milliót költöttünk, a mely majdnem a tönk szélére juttatott bennünket s megbénította gazdasági fejlődésünket, az első jókedvű görög matróz rikkantására felfordult s mi szépen magunk maradtunk. Szó sincs róla, hogy a hivatalos és félhivatalos kürtösök ez állításukat le ne hurrogatnák s szép körmönfont ibis redib's féle szózatokkal meg ne czáfolnák, de mi nem tehetünk róla, ha még is nekünk van igazunk s nem is igen bánjuk, hogy ők tévednek' a mikor a hármasszövetség fennállásában még mindig hisznek.

Mi a tényekkel számolunk, a tények pedig ezek: Párisból azt jelentik, hogy Vilmos német császár tegnap ott notifikáltatta, hogy csatlakozik Francia- és Oroszország keleti politikájához. Ez az egyik tény. Báró Bánffy Dezső magyar miniszterelnök Kossuth Ferencnek a krétaiekérdésben hozzá intézett interpellációjára válaszolván, szombaton véletlenül, vagy talán elhamarkodásból kiköttantotta, hogy Olaszország Anglia mellé került. Hát mi hoi maradtunk?

E két tény talán csak eléggé illusztrálja, hogy a hármasszövetség még az első komolynak látszó pillanat hatását sem bírta ki s huszonnégy óra alatt felbomlott. Ne szépitgessük a dolgot s ne ámítsuk magunkat tovább is azzal, hogy Francia- és Oroszországnak velünk azonos céljai lehetnek a keleten s hogy ennél fogva Németország nem fordított hátat a hármasszövetségnek, a mikor az oroszfrancia politikához csatlakozott. Hiszen ha a dolog tényleg így állana, miért notifikáltatta ezt németország maga s miért nem a hármasszövetség együttesen, vagy mire való ez a notifikálás egyáltalában, mikor jó ideje mást sem hallottunk, — mint azt, hogy a nagy hatalmak mind egyetértéssel, mind megegyezésre jutottak a keleti kérdésre vonatkozólag. Tehát európai koncert s mellette mégis külön speciális orosz-keleti politika. Ez egyszerű humbug s németországnak ahhoz a speciális politikához való csatlakozás a mi politikánk cserbenhagyását jelenti. Hátha Bismarck még sem lőtt tul a célra, mikor híres leleplezésével figyelmeztetett bennünket a hátlunk megett történt német-orosz traktálásra. Hátha ez a leleplezés csak azért történt meg most, mert észrevette, hogy a német politika újra perfid játékra készül ellenünk! Ez volt-e a varzini nagyduzzogó célja, nem tudjuk, de hogy a tények erre vallanak s a mi akkor levont következtetéseinket is igazolják az bizonyos.

A helyzet tehát egy szóval az,

hogy a keleti kérdésre nézve nincs egyetértés a nagyhatalmak között s hogy mi a mi érdekeinkkel egyedül állunk s talán szemben egész Európával s szemben azzal a hatalommal is, a melyet a mi szövetségünk s barátságunk s a mi több ezer milliónk mentett meg a revanche fenyegető rémétől. Hogy Olaszországra sem számíthatunk, azt a mint jeleztük, Bánffy szombati elszólásából is következtethetjük. Az a legnagyobb államférfiakkal is megeshetik, hogy a beszéd hevében s szándékolatlanul akként csoportosítják a nagyhatalmakat, hogy azok egymashoz való viszonya nyilvánvalóvá válik, miért ne tennők fel ezt Bánffyról is.

Ő a ki semmit semmit sem tud a nagyhatalmak szándékáról, azt az egyet úgy látszik mégis csak tudta, hogy Olaszország ugyanazt akarja, a mit Angolország. A nem egészen nagy államférfiaknak éppen az a bajuk, hogy politikai nyilatkozataik megtételénél mindig azt forgatják a fejükben, hogy mit nem szabad elárulniok s ennek folytán rendszeren éppen azt kottyantják ki. Olaszország egyébiránt már régen jelezte a hármasszövetségből való kilépését, valamint azt is, hogy afrikai s középtengeri politikája következtében az angol politika karjaiba kénytelen dőlni.

E szerint Európában ma reggel egy angol-olasz s ezzel szemben egy francia-német-orosz keleti politika van, no meg tán egy saját külön osztrák-magyar is. Most talán már kinyílt a mi diplomáciánk szeme is s ha el is költötte

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Mit nézel rám?

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Mit nézel rám? Fordulj fölé!
Belátsz szívem közepébe!
Attól félek megláthatod
Benne a mély bubánatot.

Minek is azt tudni neked,
Hogy a szívem érted eped
Viszont úgy se szerethetnél,
Legfeljebb csak kinevetnél! . .

Krúszelyi Erzséke.

Tábori őrsön.

A »Debreczen« jogosított közleménye. —

Írta: ifj. Móricz Pál.

Én, az önkéntes, az első számú tábori őrs vagyok, a magam kilencz-tíz emberemmel együtt. A fehér torony irányában kell mennem. Ahol a dombra a nagy lombos fa árnyékot vet.

Az ismertető jelek: »Tokaj, — tornister«, már be vannak a piros bugyellárisomban írva. S ismerem a kötelességemet.

A fegyvereket megtöltetem. Freiter Balog, meg az öreg Karajos mennek előre. Elindulunk.

— Irány a faluba vezető ut! . .
Elvagyunk rettentő fáradva. Az óriási ut, a forróság, messzes por, szomszúság nagyon megviselt minden egyes bakát. — Csak úgy támolygunk, szemünk alatt sötétlenek a kék karikák. Egynémelyik baka sántít is.

Egyik kis csapat erre, másik arra húzódik, ahogy el lett rendelve. Holnapra csatát várunk, s mi vagyunk az őrsfelállítás legkülönböb gyűrűi, mi rajtunk kívül még csak a tűnő lovasság — huszárok, dragonyosok czirkálnak az ellenség felé.

A nagy bajszu rezervista káplárom, az öreg Jámbor, cudarul káromkodik. A főőrsrel visszamaradt bakák pedig kényelmesen leherevednek.

— Lesz hajnalig visszakerülünk! — mondja káplár Jámbor. És a lombos irányfa kurtá árnyékot vet már a magaslatra. A bakák is mind szomorúak, leverték . . Messziről pattog az apró fegyver és egy egy mély

szavu Uchátius is belebődül . . . Olyik, olyik még a karikázó füst felhőt is látná, pedig talán mértföldekre van az innét?

A szakadékos mély uton elérjük a falut. Kis tót falu csak egy harangláb benne s a közepen kiszáradt patak.

— Szuronyt fel! s úgy megyünk a falun keresztül, két oldalt a házak mentén. Jobbról valami urasági park, szép fiatal asszony se al benne. Mi neki vágunk a parknak. Keresztül a tövis kerítésen, keresztül a gyepes, virágonlágnyakon. És az asszonyka, ki valószínűleg megjéged, sietve lépeget a hársak alatt. Majd a kastély alól valami ur utánunk szól:

— Önkéntes! Arra ne menjenek; ott nincs kijáró . . .

Én tisztelgek . . Szaladj Panka, mondja az ur és egy fitos leányzó, talán szobaleány, szívesen mutatja az utat.

— Szegény fiúk! sóhajt az asszony nem is látszanak a portól, — már akkor régen nem mosdottunk. És utánunk küldi a nőcselédet, hoznak szalonnát, kenyeret tejet s egy csinos tót leányka még nekem külön szép piros almákat.

— Káplár ur? kiáltja.

— No mi az szentem? és kínál avval a

millióinkat, a monarchia népeinek vérét csak nem fogja szintén idegen érdekekért ontani. Ha vérnek minden áron kell folynia, ám folyjon, de most már a mi hasznunkra, a mi érdekeink oltalmából s a mi jövőnk biztosítására. Lám mit tesz a szabad kéz, ha még oly kicsinek s erőtlennek látszik is. Ott a példa rá Görögország bátorságában. Csátát, hajót, milliókat veszthet, de emelkedik nemzeti öntudata s tényezővé küzd fel magát Európában, mert területe is nagyobbodni fog.

Pártértekezlet. A függetlenségi és 48-as Kossuth párt ma hétfőn, d. u. 6 órakor a József utczai klubhelyiségében értekezletet tart, melyen a földmivelésügyi tárca költségvetését tárgyalják.

Mióta király a király? A Nagyvárad tegnap száma közli dr. Grósz Albert biharvármegyei tb. főorvos nemesi oklevelét. Egyáltalán nem érdekelnék bennünket a nemes levelek s más efféle cziczomák a XIX század végén, mindazonáltal feltűnt abban egy pont, az utolsó, mely szórul-szóra így hangzik:

»Kelt a mi őszintén kedvelt hívünk, nagyságos branyitskai báró Jósika Sámuel kamarasunk, Lipót rendünk lovagja stb. és Személyünk körüli magyar ministerünk keze által Ischlben, Felső Ausztriában, Szent Jakab hava hetedik napján, az Ur ezer-nyolczszáz kilenczvenötödik, U r a l k o d á s u n k (47) n e g y v e n h e t e d i k é v é b e n F e r e n c z J ó z s e f m. k. B á r ó J ó s i k a S á m u e l m. k.«

Emlékezhetünk rá, hogy midőn az országgyűlésen vita keletkezett arról, vajjon II. Józsefnek helye van-e az új országházban a királyok szobrai sorában — Szilágyi Dezső kijelentette, hogy az uralkodó háznak az uralkodásra törvényesen következő tagja koronázás előtt is királyja ugyan Magyarországnak, de királyi jogokat nem gyakorolhat. Ferencz József 6 felsége pedig Ausztriában uralkodik ugyan 1848 decz. 2-ika óta, azonban V. Fer-

dinándnak lemondása e trónról csak a 67-iki törvényekbe van beiktatva s így egész addig 6 volt jogilag Magyarország királya s csak akkor szállott át a királyság Ferencz Károlyra, illetve az ő törvényes lemondása után Ferencz József, a ki tehát Magyarországon 1867-ig a Szilágyi Dezső magyarázata szerint sem volt király, annál kevésbbé gyakorolhattott királyi jogokat. Miként lehet tehát, hogy egy eminenter magyar királyi jog gyakorlását hirdető nemesi levélben ez olvasható: »Uralkodásunk 47-ik évében« s miért nincs le g a l á b b i s h o z z a t e v e : »és dicső Elődünk Szt. István koronájával történt megkoronázatusunk 28-ik évében.« Vajjon felelőse nálunk a kormány?

Elünk!

— Levél a szerkesztőhöz. —

— febr. 12.

A Justusnak szóló üzenet megtalálta emberét: legalább úgy gondolom, hogy én vagyok az a Justus, kiről a Szerkesztő ur oly érdemen felül emlékezik meg. Van még, vagy legalább volt még egy Justus numero II. nagy Debreczen városának a környékén, de miután ő úgy viszonylik én hozzám, mint egykori miniszterelnökünk néhai jó Csanádi-Sándor bátyánkhoz, gondoltam, nem leszek szerénytelen, ha magamra veszem a Szerkesztő ur előismerő szavait.

Hála az üzenetek után érdeklődő asszonyi virtusnak, a feleségem figyelmeztetett reá, — nyomban meg is mosdavan árva fejemet: »Hányszor mordtam már ugye, hogy írj a „Debreczen“-nek, de te nem hallgatsz az okos szóra! na látod, kellett ez neked?«

Elképzelheti Szerkesztő ur, hogy mily lelkiismereti fordulatok vettek erőt rajtam, sőt talán nem nagyítom a dolgot, ha bevallom, hogy úgy megjédtem, miszerint hirtelenében azt sem tudtam, miről írjak.

Nem is tetszik gondolni, hogy így falun milyen nagy hatalom az asszonyi hatalom; de emlékezem reá, hogy még egy kiváló jeles emberünk is sokszor elmondogtta: »A ki az asszonytól nem fél, az Istentől sem fél!«

De tréfa ami tréfa! sokszor igaza van a feleségnek s a jóférjnek kötelessége a javulás gyors jeleit adni.

Méltán mondja Szerkesztő ur, hogy lapj

iránya nem változott, ezt magam is örömmel konstatalhatom, hogy pedig az én irányom is a régi, azt onnan gondolom, mert érzem a vágyat, hogy hasznára legyek becses lapjának.

Sokaig hallgattam, csak legalább gyűjthettem volna ez alatt valamit: de bizony megvallom meddő időszak volt e tekintetben életemnek az a pár hónap.

A képviselőválasztáskor kissé felpezsdült a vérünk a nem valami megnyugtató kilátások hatása alatt nagyon lehiggadt; mint mikor az alföldi juhász kalapját szemére vágva várja a zivatart, úgy nézünk mi is nagy ebusulással a jövőre elé várjuk a szocializmust, a pestist és a kvótát!

Hogy a keserűségnek melyik poharát elküritenünk, azzal körülbelül tisztában vagyunk, Isten gondviselő jóságában bízunk, csak ahhoz nincs nekünk se reménységünk, hogy a kvótára nézve meghallgassa a »nagy ur« esedéklő szavunk: Irgalom! De hiszen kérem, nem is esedekelni kellene már nekünk, h a n e m k ö v e t e l n ü n k. V a n i t t n á l u n k i s a n n y i h ü s é g e s m a m e l u k, a m e n n y i c s a k k e l l, d e a n n y i r a m é g n e m j á m b o r o d o t t m e g e g y s e m, b o g y b i r k á n a k t a r t s a e z t a j ó m a g y a r á l l a m a t, m e l y n e k n i n c s e g y é b h i v a t á s a, m i n t h o g y g y a p j á v a l a s z e r e t t e m e l t ő o s z t r á k n a k s z o l g á l j o n. L á t o m á s j e l e n i k m e g e l ő t t e m.

Felnylnak a vármegyeház fényes termékek hatalmas ajtaja csakugy hullámszik be a megye közönsége — hajdan Tek. K. K. és R. R. — nagy dologhoz készülünk. Heves vármegye átirata kerül szőnyegre, a nagy honfui elhatározás dagaszt minden keblet, szokatlan tűz ragyog a szemekben, jaj most neked kvóta! jaj neked Bánffy! egy hatalmas vármegye emeléd fül szavát! Mint mikor vihar készül, olyan lankasztó csend van, közönyösen morzsolja le a törvényhatóság a m e g e l ő z ő t á r g y a k a t, — mindenki az átirathoz tartogatja honfui felárgolásának összes erejét. Megindul a vita pro és kontra, de mindegyre lohad a honfui tűz; már csak egy-egy ellenzéki szónok tüzes beszéde villan át, mint mikor a nembánomság vigasztalan sötét éjszakáján s végre is az elnökölő főispán kerülhetetlen száraz hangon kijelenti, hogy a törvényhatóság többsége Hevesvármegye átiratát egyszerűen tudomásul veszi. Félek, hogy e látomás valósággá lesz. Na de ne fussék az ördögöt a falra, mert bizony megjelenhet.

Szerencsére a szocializmus, látszólag legalább kevésbbé háborgat bennünket, mint a

pompás hamvas almákkal, melyeknél csak arca gyöngébb, meg is akarom csókolni, de tótosan sípeli:

— Az nem! Nem szobot... hanem azért mégis megcsókolom és az almák is olyan édesek, és nem is haragszik érte.

A többi fehér cselédek vihogva kérlik:

— Jú vút? ...

A kicsi meg durcászkodik, de meg nevet is...

... Fen vagyunk a dombon. Ép az árnyéknál állunk meg. Pedig a sűrű cserjés közt küzdés volt felmászni. A fanyar vadkörték íharok, meg néhány haragos zöld fényű ugy elsurognak, ugy elhajlongnak a szélben.

— Az ott Gyarmat? kérli a suszter Klein. Mert innen olyan szép kilátás nyílik hegyekre, völgyekre, falukra városokra. Ott meg biztosan valami patakocska gőzölög? És a sárga tarlóban czipipel a tücsök.

Az örök kiállítódnak. — A bakák körbe hevedernek. Egy némelyik pipázik, másik eszik, hanem a hangos beszéd el van tiltva. Csak az erdő levelei sutognak — rezegnek.

Amott egy távoli völgyben, ahol az a falu is látszik, két huszárjárőr összeesapott, hogy csillog a kard a hanyatló napfényben. Balról ismét lövöldöznek: egész rendes sortűzek, ott valami főőrsöt lepelt meg az ellenség.

Aikonyodik. A faluban felgyulnak a pislá

világok, a levegő felszivja a fák fenyő, keserűs illatát, megragyan az első csillag. És még egy pirosas sáv halovány visszfénye, aztán beáll az est...

A csillagok a hold körül keringenek. Én odatámasztom a fejemet a magános fához, lent a völgyben néhány csutka kup, még odább széna kazlak. Valami ismeretlen kis falu, csilingelő harangszó és a mezősegen át kódorgó sötét alakok... Itt egy sebes lovas csoport, amott bujkáló gyalogosok, a hold ezüst fénye csak a kardokon, a szuronyokon csillan meg... Amoda egy messze kilátzó dombról jelző rakétát eresztenek a sötétek végtelenségbe, még prűszköl, még forog, még szikrázik, majd szétlobban, mint csillagkő a deczemberi éjszakán. Még távolabb vöröses fények valami táborozók tüze? ...

Most az egyik ör kiált... Puffog a puská, szikrázó fény sugarak lökődnek ki a homályba, s az a néhány vakmerő lovas másfelé próbál szerencsét...

Ott ott a másik halmon is puffogatnak, milyen szemfenyvesztő tűzijáték, mintha valami óriási kovara csöholnának? ... Egy-egy fénye s sugár, egyegy puffanás... És a szív összeszorul, mikor egy jól sikerült sortűznél vakító tűzsugár kigyózik ki a csövekből, mint a haragos villám...

A faluban lassan kialusznak a mécsek, csak itt-ott pislákol még egy árva. —

Hűvösödik az idő, a bakákkal a köpenyt felvetetem. A kiküldött »összekötöttes« pálinkát és enniválót hoz a faluból.

— Romotis töltettem be! — jelenti szakértőleg a gefreiter Balog.

Majd Karajossal én is lenézek a faluba. A hold már nagyon a boltozat közepén utazik. A csillagok fénye is halványul. S a kakasok kukorékolnak az ülhelyeken. Az őrsparancsnokságot Jambor káplár veszi át. Óvatosan botorkálunk. A szurony olykor-olykor megakad egy gajban. Karajos pedig egy fagyókérben hasra esik, szítja a Pílatust, de nekem sincs jövedvem...

Végre odalent vagyunk, ugy húzódtunk a gerádják mellett. Egyik szélső házból még kilálglik a mécs. A pusátussal megvárem az ajtót. Sisegnek-susognak odabent, míg végre egy reszketős hang kérdez? Mi karomkodunk.

Kinyitják az ajtót. Karajos kint marad, én bemegyek, öreg tót ember, meg az asszonya, meg két csinos leányka virasztanak. A leányokon csak kurta szoknya és fehér ingváll van, félnek is, meg mosolyognak is, a csipkés ing megfeszül a mellükön...

Azután az öreg tót a »v o j á k i k r o l e « sugdos valamit. A leányok Karajosnak egy félkenyeret kivisznek. Nekem pedig vízzel s almával szolgálnak.

megelőző években, bár a nagy csend néha nagy vihart rejt magában; az itteni burzsoa azonban úgy fogja fel a dolgot, hogyha Sze- menyei és társai a „mindenség és forrása” által segítettve, minden reggel egy-egy alföldi burzsoát früstökölnek is meg, azzal le nem csilapodik éhségük, mert bizony nálunk kis és nagy gazda egyaránt sovány falat ma már.

Mind a mellett is szomorú dolog, hogy a napszámos nép egy részének arcán valami olyan fasult hidegség ül, mely arról teszen ténnyel bizonyítást, hogy náluk nem annyira a test, mint a lélek szenved a minden nemesebb szeretetet kiölő szocialista tanak követ- keztében.

Követeléseik lehetnek túlzottak, de hogy valamit kell tenni érdekükben, az kétségtelen dolog. Csak addig tegyünk, a míg késő nem lesz.*)

Justus.

Nyilatkozat.

A »Debreczen« 1896 évi 252-ik számá- ban »Márk Endre visszalépett« czim alatt s egy választó aláírással egy olyan cikket irtam és tettem közzé, amelyben Márk Endre urnak a közélet terén folytatott tevékenysége és politikai magatartására vonatkozólag több rendbeli olyan állítások és ezekből folyólag több rendbeli olyan kifejezések foglaltattak, a mely állítások valóságuk esetén őt — kész- séggel elismerem — a közvélemény előtt tel- jesen discreditalnák.

Miután a cikk megjelenése óta állí- saim valóságát folytatott tudakozódásaim, továbbá az általa ellenem indított sajtóper vizsgálati adatai, de különösen a vizsgálat során kihatárolt urak vallomásaiból meggyő- ződtem arról, hogy a cikkben foglalt ténybeli állításaim a valóságnak meg nem felelnek; s miután beismerem azt, hogy a én a kérdéses cikket a tanukul kihallgatott urak elbeszélé- sének téves felfogásából származott felindulá- somban irtam és tettem közzé: férfias köte- lességemnek ismerem, hogy azon az uton, a melyen a sértést elkövettem, tévedésem felett, ő s z i n t e s a j n á l k o z á s o m -

*) Az üzenetben említett tudósítás akkor tér- szüke miatt kimaradt a lapból; örülünk, hogy meg- sejtette tárgyát a nélkül is; ez az utolsó pont még sok betűt megbir! Szerk.

— Az íreg temetinel! magyarázza a borotvált arcú tót, — de már oda a világ kincséért sem vezetne el bennünket . . .

Tehát elindulunk magunk, a házak, a kertek közt sokáig botorkálunk — reánk is lövöldöznek — de nem találjuk a régi teme- tőben felállított őrsöt. — Végül ismét ott va- gyunk a tót házábanál. Felleg alá futott a hold s az uton, mely a faluba vezet, ütemes léptek kopognak. Majd nagyobb csapat katonát látunk a homályban közeledni, az üres szurony hű- vely is megcsörren, elől valami tiszt vezeti őket. — Vajjon kik lehetnek? . . . Az ablak alatt valami méhes van, Karajos ott buvik meg. Én pedig a sövény egyik sarkában, az akáczfak mellett.

Közelebb jönnek. Lehet vagy egy sza- kasz. A szurony fel van tűzve s elfojtva be- s élnek.

Valami ördög úgy ösztökél. Reájok ki- áltok:

— Állj, ki vagy?! . . . A ti-zt kirántja kardját, s harsányan vezényli:

— Tűzeln, egyenest — —

De én nem várok tovább, hanem lö- vök, Karajos is lö, a nagy csapat is lö . . . Piff—paff . . . Czikázó fényugarak . . . Dör- gés, csörgés . . .

Végül megismerem a legszebb szöke Pali hadnagy ur hangját: — pardon t kérek. S megfogadjuk, nem dicsekszünk el e vilézi

n a k a d j a k k i f e j e z é s t s i g y h a a z ő f é r f i u i é s p o l i t i k a i r e p u t a t i ó j á n a k c z i k k e m m e l á r t o t t a m , a z t h e l y r e h o z n i i g y e - k e z z e m .

S a m i k o r e z t a f e n t i e k b e n m e g t e t t e m , e g y s z e r s m i n d k é r e m M á r k E n d r e u r a t , h o g y a p o l i t i k a i i z g a l m a k k ö z e p e t t e (t é v e s e n f e l f o g o t t e l b e s z e l é s e k) f e l h e v ü l é s e m b e n i r o t t c z i k k b e n f o g l a t t s é r t é s e k é r t b o c s á s s o n m e g .

U g y é r z e m , h o g y e z e k n e k e z e n a z u t o n v a l ó k i j e l e n t é s é v e l n e m c s a k M á r k E n d r e u r n a k , d e m a g a m n a k i s t a r t o z t a m .

Debreczen, 1897. február 15.

Mile Pál

hírlapíró.

Ev. ref. presbyteri közgyűlés.

— Saját tudósítónkól —

Debreczen, febr. 15.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteri- uma tegnap d. e. 11 órakor közgyűlést tar- tott, melyen a tagok igen csokéiy alig hogy határozatképes számban jelentek meg.

A gyűlés lefolyásáról tudósítónk a követ- kezőket jelenti:

A gyűlés ünnepélyes cselekedetekkel kez- dődött öt férfiú tett esküt, nevezetesen első sorban dr. N a g y Zsigmond és dr. M e d - v e Zoltán újonnan behívott presbiterek tet- ték le a presbiteri esküt, aztán H ó d y Árpád, az egyház fiatal új számvevője tette le a hivatali esküt, B e k é n y Péter és B. N a g y János, az egyházközségi bíróság újonnan választott tagjai tették le a bírósági e- sküt.

Ezután a S z o n d y - K e n e s s e y alaphól kiosztandó segélyek iránt beadott kérvényeket mutatta be a főjegyző. A kérvé- nyek elintézése illetve a segély összeg felo- ztása czéljából úgy Kiss Áron püspök, Simonffy Imre főgondnok, dr. Ö r e g János és H ó d y Bela mint jegyző tagokból álló bizottságot alakítottak.

Az oláhujfalusi ev. ref. egyháznak temp- lomépítésre 15 frtot szavaztak meg, a főis- kolai gyorsíró-egyletnek pedig a f o l y ó é v r e 20 frt segélyt adtak.

K á l l a i István özvegyének temetési segély iránt beadott kérvényt az iskolaszék- nek adták ki.

kalanddal. Karajost pedig összeszidom mert ijedté- ben elhajította a félkenyeret, és most a söt- tétben nem tudjuk megtalálni. — —

. . . Majd káplár Jambor jelenti, hogy az őrsön nem történt semmi. A fiuk, mint a ki- gyók összegombolyodva, megdermedve alusz- nak . . . Hideg van . . . A fiastyuk már nem látszik. Nedves kőd ereszkedik alá. A fák közül kiáltozás hallatszik . . . Megjött a fel- váltás . . .

Őrszetörve, fáradtan botorkálunk a fő- őrshez vissza, de útközben még fellármázzuk a korcsmárost. A csobolyákat teletöltjük pá- linkával, én sórt iszom, Karajosok pedig el- loznak a zsidótól egy felvéka diót, mely az, ágy alá volt betéve . . .

A főőrsön jelentkezünk. Valami kotyva- lékkal kínálnak bennünket: husos rizsteves volna, csak hogy a húst mind kiették belőle, s a fáradt, éhes bakak morognak. Nekem az őrmester forró fekete kávéval kedveskedik megiszom, — messziről elnyújtott trombita hang hívogat, va amelyik faluban a husárok- nak fujnak váratlan s u n y e r g e l ő t ?

A csillagok fénye halaványul. — Dide- regve, fáradtan buvok egy szalmacsomó alá, aztán alszom, alszom mint az opiumtól meg- dermedt janicsár, vagy télen a kigyó, lehet, mert sok pálinkát ittam? . . .

Az üresedésben levő egyházkerületi egy- házi tanácsbiroi tisztre M a d a r á s z Imre és S o l t é s z László között kitűzött új szavazás is ezen a gyűlésen ment végbe. A debreczeni ev. ref. egyház a maga 10 sza- vazatát a mult alkalommal nagy többséggel M a d a r á s z Imre karczagi lelkész és orsz. képviselőre adta. A most napirendre került új szavazás alkalmával aztán K. T ó t h Kálmán lelkész indítványára e g y h a n - g u l a g ú j b ó l M a d a r á s z Imrere adta le a debreczeni ev. ref. egyház a maga tiz szavazatát.

Az egyházkerületi közgyűlés az őszön kimondotta, hogy a debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskolának tanítónőképző intézettel kibő- vítését szükségesnek tartja s utá-itotta egye- nesen is az iskola igazgató tanácsát e resz- ben javaslatételre s egyszersmind ugyan e czélból a debreczeni ev. ref. egyháznak is utá- sitást adott az állásfoglalásra. A presbyterium tegnapi gyűlésében foglalkozott az egyházke- rület határozatával s a maga részéről is örömmel csatlakozott a szándék kiviteléhez s egyhangulag megbizta a felsőbb leányiskola- tanácsát, hogy az intézet szervezetének tani- tónőképző tanfolyammal leendő kiegészítése iránt mielőbb tegye meg a maga javaslatát.

A városi új szervezet tudvalevőleg nép- nevelésügyi bizottságot is alakított, amelybe az iskolákat fenntartó többi testületek s így a felekezetek is egy-egy tagok vannak joga- itva küldeni. A városi tanács a szervezet életbe- léptetése alkalmából tehát az ev. ref. egyház presbyteriumát is megkereste, jelölne ki saját kebeléből a kiküldendő tagot. A közgyűlés egyhangulag az iskolaszék elnökét, N é m e t h y Lajos lelkészt küldte ki.

A városi tanács a legujabban szervezett gazdasági ismétlőiskolának városunkban is meghonosítása érdekében az előmunkálatok megételére bizottságot szervezett, melybe a város részéről öt tagot jelölt ki. Egyszersmind azonban felszólította a bizottságban való rész- vételre a többi iskolafenntartó testületeket s így az ev. ref. egyházat is. A presbyterium tegnapi gyűlésében a részvételt kimondotta s elbatározta, hogy a bizottságba szintén öt ta- got küld ki.

A mut gyűlésen végbement választások folytán beállott hivatali változások a számve- vőnek megkésétt eskütétele folytán csakis ma, február hó 15-én fognak végbemenni, mikor is az új tisztségviselőknak hivatalaikat S z i - n a y Gyula, a gazd. szakkbizottság elnöke fogja átadni.

C s e r e p e s Mihály volt adószedő ellenőrnek régi kauczióját kiadták, egyszers- mind azonban kegydíjért is folyamodva, hi- vatkozva 15 évi szolgálatára és 72 éves ko- rára, — kérvényét kiadták a gazd. szakkbizott sagnak.

A közalapi állandó bizottság véleményes jelentését az felszólamlások tárgyában K i s s Albert felvilágosítása után egyhangulag elfo- gadták.

Az egyház szolgálatában álló tanítók és tanítónők a kárpótlékok ügyében azzal a pa- nasszal járultak a presbyterium elé, hogy nekik a fizetesrendezésből haszon helyett káruk volt, kéri tehát az osztalekok rendszerének a korpótlékok mellett is fenntartását. Az isko- aszék javaslata tára a közgyűlés a kérvényt nem teljesítette.

Az ingyenes iskoláztatási alap a tanítói fizetéseket az új rendezés, különösen pedig a korpótlékok folytán továbbra nem bírje meg. Ezért az egyház már régebben, annak tuda- tában, hogy a jelen év folyamán a korpótlé- kok esedékessé válnak, a városi törvényható- ságtól évi 2000 frt állandó iskola fenntartási segélyt kért. A városi tanács azonban, mielőtt a közgyűlés elé vinné a dolgot, az alap 1395. évi zároszámadásait nkarta látni. Mivel azon- ban azok akkoriban még felülvizsgálva nem voltak, a dolog mostanáig huzódott, míg végre tegnap bejelentette a főjegyző, hogy a zároszámadások immár elkészültek ugyan, de hozzá fogják csatolni az alap 96-iki számadá- sait is, amelyeknek végleges felülvizsgálása csak a jövő hó folyamán várható.

Özv. Beregszász né urnő pár évvel ezelőtt végrendeletileg 8000 frtot hagyományozott a debreczeni ev. ref. egyháznak az utcai iskolák czéljaira. A végrendeletet perrel támadták meg s az eredmény az lett, hogy az egyház 4000 frtot kapott s akkor elhatározta, hogy alapítványt addig kamatoztatja, míg 8000 frtra nem emelkedik. Aztán évekig nem gondoltak rá, míg végre a múlt évben a gazd. szakbizottság úgy találta, hogy az alap immár szépen felül is haladta a 6090 frtot — s decz 31-én 14300 frt volt az állása. Ezért annak felhasználását hozta javaslatba az iskolaszék meghallgatásával jövedelmét $\frac{1}{6}$ -od részben kezelésre, $\frac{1}{6}$ -od részben tőkésítésre, $\frac{2}{6}$ -od részben az ingyeniskoláztatási alap növelésére, $\frac{2}{6}$ -od részben a felsőbb leányiskolában alapítandó ösztöndíjakra javasolja fordítani. A közgyűlés ezt elfogadta.

Néhány lényegtelen, avagy nem közérdeklő tárgy elintézése után a zársorozat felének a jövő gyűlésre halasztásával véget is ért fél 1 órakor a közgyűlés.

A Csokonai-kör matinéje.

Debreczen, február 15.

A Csokonai-kör érdemes vezetősége hatalmas varázsszernek lehet a birtokában, hogy mindig annyi szép asszony, de meg szép leány is siet a felolvasásaira, a hangversenyekre... A vasárnap délelőtti matinéin is, a »Bika« szálló dísztermében, daczára hogy nem igen volt befűtve, igen emelkedett, leikes volt a hangulat s a legsikkesebb toalettek mellett, ott lehetett látni a legszebb, legmosolygósabb női arcokat, melyekre csak álmódzva, sóhajtozva gondol vissza a megolvadt szívű férfi ember...

Legelőbb a mi művészcigányunk, a szőke Rác Károly állott fel varázshagedűjével s kitűnően begyakorolt zenékarával a pódiumra...

Azután, hogy felzendült a muzsika, le sem lehet írni azt az édes hangulatot, mely a századvégi keringők után e mézas, ez öregecsokonai induló művészi előadása után támadt s melyet Rác Károly dicséretre méltó zenei ügyességgel és stímsággal a Csokonai nóták régi dallamai alapján komponált össze. Hogy szinte várta már az ember hogy a Csokonai kör szeretett és mosolygós arcú fiatal titkára Benedek János, mikor kerül elő valamely sarokból avval a híres »C s i k ó b ő r ő s« kulacsca, kinván a vendégeket.

— Igazi badacsonyi van benne, mert tetszik tudni kérem, mi szalma bort soha sem mérünk.

Tapssal és éljennel fogadták B. Ruzsinaszky Ilona asszonyt is, ki a Rác Károly kísérete mellett danolta azokat a szebbnél-szebb nótákat, miket meg is kellett ujrázni a kiváló énekesnőnek, kinek valóban sem tüneményes szép hangja, sem kedves előadása nem szorul a dicséretünkre.

Majd a szellemes és beszédes fiatal tudós dr. Vikár Béla ült az előadói asztalhoz, mely mellett a fonográf csodálatos bádög tölcserje úgy volt fordítva az ijedős nagy közönségre, mint a görög hadihajókon Kanea felé a Krupp bamba agyui...

Egy kis leányka ült a közelemben, aki mindig avval faggatta a mamáját:

— O-ztán, mikor ló a bácsi?

— Nem ló az kicsikém, hanem dudál, magyarázta a helyes arcú kis mama, aki valószínűleg szinte először látott még ilyen fufangos amerikai gépezetet.

A tudós és czvikkeres fiatal professzor

csak nehezen melegedett bele az előadásba s igazán nála is, mint a kánei lakadalomban, utóljára kerültek az előadói asztalra a legizletesebb fogások...

A nép költészet termékeiről, a virágos szürü paraszt költőkről, a fonó házakban dalolgotott bus históriákról magyarázott igen kedvesen, közbe-közbe meg-megcsipkedvén az aranyos Budapestet, mely a bariton hangus Boulanger szakállas tudós szerint még mindig nem magyar város, még csak nem is világváros, hanem — f é l v i l á g v á r o s, de talán nem a d e m i - m o n d e szó értelme szerint?...

Azután Fehér Annáról, a ki a bátyja tömlöcztartójával elegyedett valami famózus viszonyba, E l e k Gyuriról, a csáthi gazda bíró zöld selyem viganós leányáról, — czifra szürös parasztkról, karmazsin piros csizmás faluszépeiről, kik egyszerre két legényt is hittegettek mondott balladákat, melyeknek melódiaját azután a fonográfak kellett volna a T a k á c s Juliska czérna vékonyka hangja után vagy az öreg D ó z s a reszeltős zengicsélése után előadni, hanem mivel a villanygép meztagadta a szolgálatot, nem zengett a fonográf, csak nyegegett-megegett, bárha oly dallamosan is, mint a szerelmes kis macskák... De a fiatal tudós nem jött ekkor sem zavarba, mert igazán szép, tiszta csengő hangján az ismerteket szép dalokból maga dalolt pár nótát nagy tetszést, éljeneket aratván...

Majd a fonográfis, illetőleg a villanygép is megemberelte magát és zöngeni kezdett a csodálatos masina, mely egyik legbámulatosab találmánya Edisonnak, tisztán, érthetően hallatva egy budapesti francia orfeum d i v a rikácsolós, pikáns előadását, hadarós énekét, mely itt is felköltötte a derűtséget... Majd egy pár szépen elfűtyült magyar nótát és egy keringőt hallottunk még, melyet V i k á r valami budapesti napszámmal fűtyültetett bele az ördögös masinába...

Hanem az is bizonyos, hogy a leves sok polgári helyen elfűtt, mire vége lett az érdekes matinének, melyhez hasonló jókat még számos esetekben kívánunk...

Chevalier de Flaneur.

Színház.

A hírlapírók második hangversenye. szombaton folyt le a színházban szintén olyan fényes erkölcsi siker mellett mint az első este. A közönség ugyan csak félig töltötte meg a hazat de a kik ott voltak egy feledhetetlen emlékek lettek gazdagabbak, mert látták és hallották azokat a kedves műkedvelő leánykákat, kik másodszer is oly bájosan és aranyosan játszották el szerepeiket. A közönség ez estén is alig fogyott ki a tapsból s a boldog szereplők mindnyájan megkapták a megérdemelt tapsvihart és ujrázást. Az előadásnak fél 11 órakor lett vége mely után az Angol-királynőben kedélyes társasvacsora és tánc következett a melyen a rendező bizottság tagjai a szereplők és hozzátartozóikon kívül részt vett dr. Vikár Béla a magyar néprajzi társaság titkára is. A kedélyes mulatság, melyen számos felköszöntő hangzott el, eltartott a hajnali órákig.

A bányamester. Vasárnap délután Zeller operettje A bányamester került színre közepes előadásban. A szereplők elég tisztességesen játszottak K a p o s s y néhány tulzását leszámítva. A közönség hálásabb volt mint a mennyire szükséges lett volna.

A tékozló. Ez az itt rég nem adott látványosság került a vasárnap esti publikum elé. Az előadás minden nagyobb botrány nélkül folyt ugyan le, de telve kisebb-nagyobb botlásokkal úgy a rendezés, mint a játék tekintetében. Azok a díszletek melyeket ahhoz a darabhoz készítettett a város, igen szépek voltak ezelőtt de most már meglátszik rajtuk az idő vasfoga. A női szereplők közül Halmi Margit (Cheristane), V é g h Vilma (Amália és S z e n d e Anna váltak ki ügyes játékaikkal. — A férfi szereplők közül B e n e d e k [Flotvel Gyula] és S z i k l a y Miklós érdemelnek dicséretet. Közönség félig töltötte meg a színházat,

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest február 15.

A képviselőház mai ülésén megkezdtek a földmivélsügyi tárcza költségvetését, melyet T e r é n y i előadó ajánlott elfogadásra. — Marjay Péter a függetlenségi és 8-as Kosuth párt nevében hatalmas beszédben kelt ki a költségvetés ellen s szemére hányta D a r á n y i miniszternek, hogy mindent megígért, de semmitsem váltott be. — M a r j a y hatásos beszéde az egész házban nagy feltűnést keltett. A költségvetés mellett utána még S e m s e y és R o s e n b e r g képviselők szólottak.

Ausztria-Magyarország és a keleti háború.

Bécsi tudósítás szerint Goluchovszky Berfinben hiában járt, mert elutasították, hogy a német birodalmat nem érinti a keleti kérdés. Ezért most a külügyminiszter azon erőlködik, hogy bekébeben kiegyenlítse a dolgot, mert a keleti háború esetén a legnagyobb zavarok tamadhatnak az okkupált tartományokban. — Törökország nagyban készülődik a szárazföldön, Macedóniába folyton küldi a csapatokat, Oroszország pedig Konstantinápoly okkupálására vonja össze a szerepeket. Máshir szerint az osztrák-magyar monarchia, Anglia és Olaszország egy egész új hármasszövetséget kötöttek, hogy egyöntetűleg járnak el a keleti kérdés és háborúban. Megerősödött az a hír is, hogy Görögország hata megett Oroszország áll. — Krétában k ü l ö n b e n a harc folytonos és a felekők szünet nélkül bombázzák Kanea városát.

Legujabb.

Budapest, febr. 15. (A Debr. ered táv.) A képviselőházban elterjedt hírek szerint az összes hatalmak elhatározták, hogy hadihajóik legénységét Kréta partjaira szállítják.

Ujdonságok.

* Tanácsülés M a d. e. 11 órakor rendes tanács ülés volt, melyen a folyó ügyek egy részét intézték el, míg a felszaporodott többi akták elintéztetése végett holnap d. u. 3 órára rendkívüli tanácsülés tartását határozták el.

* Bálint napja volt tegnap nagy öröme pártunk tagjainak, de egész Debreczen közönségének, mert ez a nap társadalmunk nem egy köztisztelőben álló polgárának nevenapját jelenti. Persze az örömmünnepeket szombaton este tartották meg valamennyi Bálintnál. Különösen számosan voltak az üdvözlők pártunknak három kiváló tagjánál, u. m. S z i l á g y i Bálint, L. N a g y Bálint és T ö r ö k Bálint uraknál, akik miadnyájan egy szép emlékekkel gazdagodva virradtak fel a tegnapi Bálint napra. Kívánjuk, hogy még igen sokszor érjenek ilyen boldog névnapot!

* **Debreczen kitüntettjei.** A belügyminiszter a napokban leiratban kérte a városi hatóságot, hogy kimutatást készítsen arról, hogy Debreczenben kik a királyi tanácsosok s az arany és ezüst érdemkereszt tulajdonosai. A polgármester elkészítette ezen kimutatást, melyből kitűnik, hogy Debreczenben a következők viselhetik a szépen hangzó »királyi tanácsosi« címeket: **S i m o n f f y** Imre polgármester, **S z u n y o g h** Sándor m. kir. pénzügyigazgató, **R á s ó** Gyula alispán és dr. **K o l a** János az ügyvédi kamara elnöke. Az arany érdemkereszt tulajdonosai a következők: **J ó n a** Dániel lakatos, dr. **L o s o n c z y** Álmos megyei t. főorvos, **S z e p e s s y** Gusztáv magánzó, **F a r k a s** **A b e r t** máti biztos és **D e á k** **J ó z s e f** erdőcsész, míg ezüst érdemkereszttel **T ó t h L a j o s** ny. tanító és **M a l a t i n s z k y** Ferenc szürszabó tüntetettek ki.

* **Hirlapírók gyűlése.** A vidéki hirlapírók szövetségének debreczeni helyi bizottsága holnap kedden délután 5 órakor a szokott helyen ülést tart, amelyre a bizottság tagjai ez uton hívja meg az elnökség. Az ülés tárgya a színházi hangversenyéről szóló jelenés.

* **A városi dalegylet közgyűlése.** A városi dalegylet e 21-én délután 3 órakor tartja meg

évi rendes közgyűlését a városháza nagy termében **M a r k** **E n d r e** elnökle alatt, a melynek a tisztújításon kívül igen sok érdekes tárgya is lesz.

* **A debreczeni katonák és a mozgósítás.** Felsőes királyunk Becsben katonai értekezletet tartott, melyen az esetleges Szalonikiba való felvonulást tárgyalták 4 hadtesttel. Egy esetleges mozgósítás esetére első sorban a magyarországi hadtestek jöhetnek kombinációba és pedig a budapesti IV-ik, a pozsonyi V-ik, a temesvári VII-ik, a kassai VI-ik, a zágrábi XIII-ik és a szebeni X-ik hadtestek egyike vagy másika. A budapesti és temesvári hadtestekhez pedig tudvalevőleg tartoznak a Debreczenben állomásozó összes gyalog és lovas ezredek.

* **A debreczeni 1848—49-iki honvédegylet közgyűlése.** A debreczeni 1848—49-iki honvédegylet évi rendes közgyűlését folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor tartja meg **H e g e d ü s** **P á l** elnökjete alatt a városháza kis tanácstermében.

* **A gazdasági egyesület választmányi ülése.** A debreczeni gazdasági egyesület tegnap d. e. 10 órakor a gazd tanintézet helyiségeben választmányi ülést tartott, melyen több fontos dolgot határoztak, nevezetesen hogy a május végén tartani szokott évi lődijazást a német gazdák-nak epen azon időben itt időzése alkalmából nem a városban, hanem a Hortobágyon fogja az egyesület megtartani. Kimondta továbbá a tegnapi gyűlés, hogy a gazdasági szakelődásoknak f. hó 23-án leendő befejezését ugyan akkor tarsasvacsorával fogja megünnepelni. — Végül a közgyűlés időpontját állapították meg, mely szerint a folyó évi rendes közgyűlést vasárnap e hó 21-én d. e. tartják meg.

* **Egy fiatal orvos balesete.** Veszedelemes baleset érte **D r. N a g y** **K á l m á n** kedvelt fiatal orvost, ki csak mostanában neveztetett ki Balmaz-ujváros járásorvosává. És a fiatal orvo., ep ekkor is kötelessége teljesítésében járt el, mikor a szerencsétlenség érte. Treszinán ment a b. újvárosi vonalon levő 2-ik sz. őrházhoz, hol súlyos beeg volt az őr egyik családtagja. A rendelést elvégezve **d r. N a g y**

K á l m á n a treszinán ismét a város felé igyekezett s már hosszú utat megtettek, mikor a treszinán egyik munkás észrevette, hogy egy mozdony robot hátulról feléjük. A treszináról tehát leugrált mindenki s **D r. N a g y** **K á l m á n** is, de ki oly szerencsétlenül ugrott, hogy a téli szőrcsizmája a hajtókészülékben megakadt, mire **D r. N a g y** a treszináról lebukott s a vaskerekek átmentek a lábán, hogy a jobb lábának szárnycsontja el is tört. — Kevéssel pedig ezután a száguldó mozdony izre-porra zuzta az üres treszinát. — A fiatal orvos balesete nagy részvételt keltett és sérülései oly súlyosak, hogy legalább négy hétig ágyban kell neki fekdnie.

* **Debreczeni honvédtiszt Zomborban.** **P é t e r** **L a j o s** honvédfőhadnagyot, **P é t e r** **G á b o r** polgár és íróársunk fiát, a miskolci 10-ik honvedezredtől Zomborba helyezték át.

* **A közgazdasági bank közgyűlése.** A közgazdasági bank évi rendes közgyűlését f. hó 28-án vasárnap délelőtt tartja meg a városháza nagy termében a melyen a múlt évről szóló jelentéseket tárgyalják a nyereség felosztása iránt intézkednek s két igazgatósági és felügyelő bizottsági tagot választanak.

* **Az Alföldi Takarékpénztár közgyűlése.** Az Alföldi Takarékpénztár évi rendes közgyűlését tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg saját helyiségében **d r. M e d v e** **K á l m á n** elnökle alatt. Az igazgatóság évi jelentését, melyet már lapunkban részletesen ismertettünk, **O r m ó d y** **L a j o s** jegyző olvasta fel s azt egyhangulag tudomásul vették, valamint a felügyelőbizottság jelentését is s a felmentvenyt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadták. Az igazgatóságból sorrend szerint kilepő két tagot **d r. M e d v e** **K á l m á n** és **d r. K e m é n y** **M ó r i c z** közfelkialásaal újra beválasztották. A részvények után fizetendő 8 ftot a részvényesek a mai napról fogva átvehetik az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt.

* **Az első sertésvásár.** Ma tartották meg oly hosszú idő után az első sertésvásárt, a mely iránt rendkívüli érdeklődés volt. A kereslet igen nagy volt, a felhajtás azonban ezzel szemben igen csekély, mert csak legutóbb is Nagy-Létát és Ér-Mihályfalvat helyezték zár alá, azért jó lesz nekünk is vizyázn.

* **A »Kis Pipában«**, a derek **K e m é n y** **J á n o s** barátságos magyar vendéglőjében, mint hirdetéseink között is olvasható, mátol illetőleg holnaptól minden délelőtt csapolyva lesz a legkitünőbb »Korona sör« s kaphatók lesznek a legizletesebb villasreggelik. Egyik nagyobb és előkelő délelőtti asztaltársaság már által is tette a Kis Pipába a törzskarát, de hisszük, hogy mivel a **K e m é n y** **J á n o s** jó borainak, sórének és magyaros konyhájának nem kell czéger, hiven és jóévtágygyal eljáratoznak oda szómjuhozó magánosok is, a kik minden bizonynyal meg lesznek elégedve a magyaros, kitünő kiszolgálással.

* **Rókaavadások a Halápon.** A híres halápi csárda mentén a nádasokban, a bokros ligetekben kedélyes vadásztársaság gyült össze vasárnap délelőtt. Most a legfurfangosabb vadra, a hegyes orru, veres bundájú ravasz róka komára történt a hajtás, a legélvezetesebb s legmulatságosabb neme a vadászatnak, mikor a hajtók csörgőket rázva akarják kiugrasztani a sunyi vadat. Saját ki nem küldött tudósítónk jelentése szerint a rókaavadászat igen sikeres volt, mert mind csörgővel, mind csörgő nélkül több nemes vadat ejtettek

el a vadászok, különösen a híres halápi csárdában megtartott nagy vadászed után amikor is aztan egész megújult vadászerevel fogtak a rókafogáshoz. A rókaavadászatot, — mint értesülünk, legközelebb megfogják ismételni.

* **Az önálló munkás betegsegélyző pénztár közgyűlése.** Az önálló munkás betegsegélyző pénztár f. hó 28-án délután 3 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a városháza kistermében **S z a b ó** **B á l i u t** elnökle alatt.

* **Uj marharakodó állomás.** A földmívelésügyi miniszter a városi hatósághoz ma érkezett rendeletében tudatja, hogy a Debreczen Füzes-abonyi vonalon Debreczen és B. Újváros között levő **N a g y h á t**-on Fürt Ödön részére marharakodó állomást engedélyezett.

* **A sertészárlat feloldása.** A városi tanács szombati ülésében a sertészárlat feloldásáról hozott nevezetes határozatot. A határozatot magában foglaló **v é g z é s** szószertint így hangzik: 410 eln. 1897. Rendőrkapitányság 1513/97 r. f. k. sz. a. hivatalos jelentése a sertésvésznek városunk határterületén való teljes megszűnéséről s arról, hogy a zárlat feloldhatása tekintetében szükséges intézkedések foganatosítottak. Egyidejűleg az utolsó járvány táblát a hatósági állatorvos végjelentését s az állami állatorvos közbejöttével eszközölt felülvizsgálatról felvett eljárás jegyzőkönyvet betérjesztvén javaslatba hozza a sertésvész megszűnésének kimondását s az elrendelt zárlat feloldását. **V é g z é s.** Mint-hogy ezen hivatalos jelentés illetve a hatósági állatorvosnak a mellett bemutatott végjelentése s az állami kiküldött közbejöttével megtartott felülvizsgálatról betérjesztett jegyzőkönyvből kitetszőleg a sertésvész a f. 1897-ik év elején megszűntek s a fertőtlenítési eljárás a Hortobágy kivételével, hoi az még teljesen befejezve nincs a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 36500/95 sz. a. körrendelet illetve 1888. VII. t. cz. végrehajtása kibocsátott 40 000 sz. Földmívelésügyi miniszteri rendelet értelmében mindenütt alaposan foganatosított s a sertésvész városunk határterületen megszűntnek kimondatik s az a miatt elrendelt zárlat a Hortobágy kivételével hova addig sertéseket míg a fertőtlenítés ott is szabályszerűen be nem fejeztetik s a felülvizsgálat eredménnyel nem eszközöltetik — kihajtani s onnan behajtani nem szabad megszünttetetik s a sertés vásároknak, f. e. február 15-től az eddigi helyen leendő megtartása engedélyezett. — Miből kifolyólag utasítatik a Rendőrkapitányság, hogy aragálnak újabb behurcolása ellen a szükséges óvintézkedéseket saját hatáskörében tegye meg s azok megtartására tekintettel a fenforgó körülményekre különösen a sertésvásár kedvezőtlen elhelyezésére szigoruan ügyeljen fel, valamint arra is, hogy a vásártéren levő sertés mázsa is az amellet levő sertés aklok amennyiben azok a vészes helyről azonnali levágásra behozott sertések mérésére hasznaltatnak, mindenkor gondosan fertőtlenítettessenek. Király Gyula tanácsnok megbizatik, hogy a Hortobágyon a fertőtlenítést haladéktalanul eszközöltesse, annak megtörténtéről az állami állatorvost értesitse s eljárásról, valamint a felülvizsgálat eredményeiről jelentését mielőbb terjessze be. Minthogy a zonban a mostani v a s á r t e r j e n l e g i a l a k j á b a n a s e r t e s v á s á r o k t a r t á s á r a c s a k u g y a n n e m a l k a l m a s, u t a s i t t a t n a k K i r á l y G y u l a t a n á c s n o k é s S t a h l G é z a f ő m e r n ö k, h o g y i d e v o n a t k o z ó l a g j a v a s l a t u k a t m i e l ő b b a d j á k b e, v a l a m i n t S t a h l G é z a f ő m e r n ö k a r r a i s, h o g y a v á g ó h i d h o z m e g f e l e l ő s e r t e s m á z s á n é k m i e l ő b b i b e a l i t á s á r ó l g o n d o s k o d j é k, m i r e k ü l ö n b e n i s m á r e l ő z ő l e g m e g b i z a t á s t n y e r. M i r ó l a n m. f ő l d m i v é l é s ü g y i m. k i r. m i n i s z t e r u r a v é g j e l e n t é s i j á r v á n y t á b l a é s f e l ü l v i z s g á l a t i j e g y z ő k ö n y v f e l t e r j e s z t v é l j e l e n t é s, a v á r o s k ö z ö n s e g e h i r l a p o k u t j á n a r e n d ő r k a p i t á n y s á g, v a s á r b i r ó i h í v a t a l, t o v á b b á

Király Gyula tanácsnok és Stáhl Géza főmérnök urak jknyvi kivonaton, a körül fekvő községek pedig az alábbi levél útján értesítettnek. Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1897 évi február 11-én tartott üléséből. S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester,

* **Eltévedt holmik.** Szombaton este a hírlapírók által rendezett hangverseny után, az Angol királynő-ben lefolyt banketten valaki tévedésből kicserélt egy fekete női téli-gallért s ugyszintén szórakozottságból elvitt egy női piros selyem salt. Az illetők ez uton kéretnek fel, hogy jelentkezzenek szerkesztőségünkben. Ugyancsak e mulatságon elveszett egy arany gránatkövi fülbevaló, a megtaláló a II. ker. kapitányságnál illő jutalomban részesül, ha beszolgáltatja.

* **Gyümölcsészeti tanfolyam:** A földmívelési miniszter a következő leiratot küldte a városi tanácshoz: — P á l y á z a t i h i r d e t m é n y. Keszthelyen és Kolozsmonostoron tartandó gyümölcsészeti tanfolyamra. Keszthelyen (a m. kir. gazdasági tanintézetben) folyó évi márt. 22-től márt. 31-ig. Kolozsmonostoron (a m. kir. gazdasági tanintézetben) április 5-től 14-ig gyümölcsészeti tanfolyamot rendeztek. Célja ezen tanfolyamok: hogy ezen tanfolyamra a fiatalabb és a fateremtés iránt érdeklődő falkola kezelő tanítók a falkola kezelés és gyümölcs tenyésztésben úgy elméletileg mint gyakorlatilag szak szerű kiképzést nyerjenek, b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett falkola kezelő tanítók közül a községi falkolákhoz alkalmi járási felügyelők legyenek a vármegyék által kiszemelhetők és végül: c) hogy a gyümölcs termelésével foglalkozó földbirtokosoknak alkalom adassék arra, — hogy a gyümölcsfa nemésítés kezelés és ápolásában kellő utmutatást nyerhessenek. — Ugy a kert helyi mint a kolozsmonostori tanfolyamra csak is 16 tanító fog az állam költségére felvétetni, a kik egyenként 15 frt. utiátalányban és napi 1 frt 50 kr. ellátási díjban fognak részesítettetni. — Oly tanító ki már ily tanfolyamban résztvett a folyó évben nem pályázhatik. — Felkivátnak azon községi falkola kezelő néptanítók kik ezen tanfolyamban részt venni óhajtának hogy 50 kros bélyeggel felszerelt kérvényeiket a melyben életkoruk, nyelvismeretük s a falkolában töltött eddigi működésük felemlített és ezen körülmények közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolandó, 2. évi febr. 28-ig közvetlenül hozzám felterjesszék. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Az állami ösztöndíj mellett felveendő falkola kezelő tanítókon kívül mind egyik tanfolyamra fel fog vétetni 3—4 földbirtokos és gazdatiszt is a kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeket szintén f. é. febr. 28-ig ugyancsak hozzám küldjék be. A tanfolyamot állami költségén végzett hallgatók az orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek. — Kelt Budapest, 1897 évi jan. hó 28-án. Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

* **Tisztibutorraktár.** Még a régi jó időkből maradt ez Debreczen városra, hogy a tiszték számára butorraktárt tartott, melyből méltányos bérért a parancsnokságokat ellátták a szükséges butorral. Most ez a tisztibutorraktár megszűnik és O l a h Károly tanácsos megbízott, hogy a butorokat bérlő parancsnokságokat és tisztéket a butorok beszállítására szólítsa fel. Az így begyűlt butorral a városi hivatalokat fogják berendezni.

* **Nyilvános számadás.** A debreczeni Iparoskör által f. hó 7 en a Bika dísztermében tartott zártkörű táncvizsgálat alkalmával befolyt 406 frt 50 kr, melyből a kiadásokat leszámítva maradt tehát 159 frt 14 kr. Felülfizettek a következők: Szikszay Lajos, Horváth János, Berger Jenő építészek 5—5 frtot. Tóth Kálmán, Serli Ede, Rösler Richard 4—4 frtot. Szabó Kálmán kamarai elnök, Harsányi István, Bészler Károly, Reichman Armin 3—3 frtot. Dézsi Lajos, Bisotka Gábor, Szedlák

József, Stahl Géza, Szántó Győző, Biczó Gyula és Komlósi Miklós 2—2 frtot. Deák József, Hankus Károly, Thiesen Arthur Dankó Mihály Dóczy Gedeon, Jona Dániel, Török Imréné, Trnka Gottlieb, Biró József, Ungvári Mihály, Dörre Ferencz, Zellinger Ede, Jobbágy Imre és Papp Rokus 1—1 frtot. Racz József, Molnár Ambrus, Hágor János, Juhász Józsefné és Szabó Géza 50—50 krt. végre N. N. 20 frtot összesen tehát 89 frt 50 krt a szíves felülfizetésért, ez uton nyilvánítja halás köszönetét, Debreczenben 1897 febr. 12-én az Iparoskör bálrendező bizottsága nevében Tóth Kálmán elnök.

* **A lovak és szekerek összeírása.** A honvédelmi miniszter a lovak és szekerek összeírását és lovaknak hadi szolgálatra való alkalmasságának osztályozását ez évreis elrendelte. A lovak és szekerek bejelentése márczius 1—15-ig a Hungária-épület földszinti 3. számú helyiségében leendő eszközrendelő lakosság által. A lóállományban történt minden változást be kell jelenteni. A lóosztályozáshoz a lovak tulajdonos pénzbírság terhe mellett tartozik elővezetni, mely a városistállójánál következő sorrendben lesz megtartva márczius 19 és 20-án I. kerületbeli lovak 22 és 23-án II. kerületbeliek, 24 és 25-én III. kerületbeliek, 26 és 27-én a külsőségekről bejövő lovak ugyancsak ezen osztályozás alkalmával megvizsgálják ama kanczák miket a gazdák a város ménei által akarnak fedeztetni De ha kanczáikat a gazdák elébb akarják fedeztetni, akkor febr. hó 20, 21, 22 és 23 napjain kanczáikkal a város istállójánál működő bizottságnál jelentkezzenek.

* **Nyilvános nyugtázás.** A debr. jótékony nőegylet arvházára begyűlt adakozások: — Visky Károly ne Özv. Gulácsi Imréné Dr. Róthcsnek V. Emil Hauer Bertalané 1—1 frt. Miskolczy Jenőné Z dor Lajosné 2—2 frt. Kölesónos segélyző e. 1 frt. Ring Mária Comancsainé Kontsek Gézané 2—2 frt. Dr. Siehermanné A n t a l Vincze 1—1 frt. Debreczeni I takarékpénztár Szabó Kálmáné 5—5 frt. Szunyoghgy Sándor 3 frt. N. Károly Erber és Fleischman Dr. Tüdös János Kopeckyné Boros Testvérek Holländer Dezső Özv. Kovács Lajosné Özv. Kovács B. Gyuláné Özv. Szabó Lajosné 2—2 frtot. Kapros Gáborné Györfi Droppa Gebauer Tóth Ferencz Franciscs Parti Ferencz Özv. Friedné Özv. Szabó Sándorné Rüssler Richardné Dr. Legányi Gyuláné Kolbenhayer Kálmán Csiffy Katalin Dr. Balkányi Miklósné 1—1 frtot. — Dávid Istvánné 50 kr. N. N. 10 kr. Vastag István 50 kr. Megyaszay Lenke 50 krajczár. Seres Gézané 20 kr. Dusa Józsefné Irsay Gusztávné Eötvösné N. N. N. Mándokyné E. A. 50—50 kr. Horváth Mihályné Csóka Jozsefné Heiman Antal Lakatos Gábor Sz. Szabó László ie. Némethy Sándor Dörre Ferencz Ganofszky Lajos Kontsek N. N. Dr. Szalay Darvasné Daniloviczné Liedermanné Dr. Kenézyné Szabó Sámuel Poroszlayné Dr. Nagy Kálmáné 1—1 frt. Némethy Lászlóné Horváth Istvánné Szikszayné Szepesny Antalné 2—2 frt. Komjáthy J. 1.50. Szabó Imréné 20 kr. V. A. 50. Pusztay Sandorné Dr. Brüll Bertalané Özv. Bernáth Béláné Kubayné 1—1. Kubayné Bujster Agostonné 3—3. Kegyesné Takács Ferenczné Szóke Istvánné Dr. Darvas Albertné Brunner Mária 1—1. Kovács Árpád 20 kr. Dr. Altmann 50 kr. N. N. 20 kr. Szikszayné 1. N. N. 20 hr. Klem Lajos 30 kr. Belnicz Zsuzs. Dienes B.-né 2—1. Unger G.-né 1. Nagy Lajosné 50 Nagy Józsefné 20 Molnár Lukács 1 frt. Mavarszky 50 Szakácsi 20 Vanicskó 20 Özv. Szathmáryné 50 Özv. Hegyi N. N. 3 frt Szabó Emma 1 frt Vadászi László 20 Bors Jánosné 20 Pap Lajosné 1 frt Özv. Dobsa J. 20 Béresi Mihályné 50 N. N. 10 Özv. Fürth Adolfné 1 frt id. Baresay Miklós 2 frt Spilz Viktor 50 N. N. 2 frt O. J. 50 Boldog Sándor 30 Özv. Király Józsefné 1 frt N. N. 50 N. N. 1 frt 09 Katz Ida 1 frt Varrai József 1 frt készpénz összesen 185 frt 08 kr. Némethy Lászlóné 3 klg. zsir, Tesch 1/2 klg. zsir.

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Nagy Gáborné Molnár Ida 1424. sor. számú hazát ondódi földjével együtt megveszik Pozia Péter és neje Király Erzsébet valamint Király András és neje Bácsi Sára b.-ujvárosi lakosok 5500 frtért.

2. Békéssy András megveszi Özv. Kulolka Ferenczné Ottó Erzsébet 395 □ öl területű homok-kerti szőlőjét a rajta levő ház. zal eryűtt 1700 frtért.

3. Tóth Józsefné Boros Jolán 2540. sor. számú házának s Debreczenben levő összes ingatlanainak fele részét 10.000 forint becsértékben elajándékozta férjének, Tóth Józsefnek.

4. Török Andrásné Lovas Sára, Albert Istvánné, Török Juliánna és Török Lajos eladják nagy új utcai 1599. sor. számú házukat a debreczeni izraelita statusquo hitközségnek 400 frtért.

5. Idősb Pájer József sesta kerti szőlőjét megveszi ifj. Pájer József 2000 frtért.

6. Maurer Emil elajándékozta 1839. rep. sor. számú házának és ondódi földjének fele részét 500 frt. értékben neje szül. Szűcs Zsuzsánnának.

7. Blaskovics Mihály 284 3/4 □ öl területű tőczós kerti szőlőjét megveszik ifj. Lajos és neje Kiss Zsuzsánna 500 frtért.

A műtrágyák használatáról.

Számtalan kísérlet történik az országban a mesterséges trágyafélék értékének megállapítása céljából; a szaklapok is sokat foglalkoznak azokkal, mégis a gazdaközönség tulajdonképpen nincs tisztában azzal, hogy mikor, hol lehet műtrágyát használni, de még több nagyon sokan idegenkednek annak használatától, mert nem ismerik azok hatását, használati módját.

Megfordulok nem egyszer tekintélyes gazdakörben, hol gazdasági dolgokról beszélgetve, alkalmam van egyes aktuális gazdasági kérdések fejtegetésére a gyakorlat emberaitől hallani; ily discussiók alkalmával bár s ezt nem tagadam gyakran igen érdekes tapasztalatokkal gyarapíthatja a szorosabb értelemben vett elméleti téren működő egyén ismeretét, mindazáltal azon meggyőződést is szeresheti, hogy gazdánk sokszor ferde felfogásban tükrözik vissza megjegyzéseikben álláspontjukat, s a legtöbb esetben nem alkotnak objectív bírálatot azon elvekről, melyek például valamely tervszerűen végrehajtott termelési kísérletek eredményei gyanánt már mint tapasztalatai tények állíthatók fel; objective meg sem ítélik pedig azért, mert a szaklapok és könyvek közleményeit nem méltatják oly figyelemre, mint a mily mértékben az, az ügy és saját érdekében is kívánatos volna.

Ezen meggyőződésre támaszkodva tartom czélirányosnak, hogy a mezőgazdasággal foglalkozókat érdeklő közlemények ne csak a kizárólagos értelemben vett szaklap hasábjain jelenjenek meg, hanem időközönként u. n. társadalmi lapokban is, a melyek nagyobb kelendőségnek örvendő, jobban képesek az olvasó közönség figyelmét egyes aktuális kérdéseket illetőleg lekötöni. — Ily aktuális kérdésnek tartom én a mesterséges trágyák szerepét a gazdaságban. — Erre vonatkozólag óhajtok tehát egyet-mást elmondani azon tény zókról, melyek a mesterséges trágyafélékre, s azoknak különösen a tavaszi vetemények alá való alkalmazására vonatkoznak.

A mi a mesterséges trágyafélék feladatait általában illeti, tisztában kell lenni az iránt hogy azok a z i s t á l l ó t r á g y a h a n y a i n a k p ó t l a s á t, a z i s t á l l ó t r á g y a h a t á s a n a k k i e g é s z i t é s é t v a n n a k h i v a t v a t e l j e s i t e n i.

Nagyon téves tehát az a felfogás hogy:

ha mesterséges trágyát használunk, az istálló trágyát kiküszöbölhetjük.

Az istálló trágya teljes trágya tartalmazza tehát különböző mennyiségben mindazon tápanyagokat, melyekből növényeink táplálkoznak: mesterséges trágya ellenben csak egyoldalú, vagyis a növényi tápanyagok egyikét vagy másikat tartalmazza s mint ilyen lehetővé teszi azt, hogy a tápanyagokat a szükségelt mennyiségben és minőségben juttassuk a talajba.

Az istálló trágyával a talajba juttatott tápanyagok s a természettel a talajból kivont tápanyagok között nincsen helyes arány, mert hol az egyik hol a másik vétetik jobban igénybe, egyrészt a növény igénye, másrészt a benne levő tápszer felvehetőség mérve miatt s így hol az egyik hol a másik tápanyag marad feleslegben. — Ez a helytelen arány ismételt istálló trágyázás által mindinkább fokozódik, s ennek következménye az lesz, hogy a növény tökéletlenül fog kifejeződni, mert a növény táplálkozás elve szerint: a tápanyag felvétel azon növényi tápszerrel függ, mely a növénynek legcsekélyebb mennyiségben áll rendelkezésére. Arra kell tehát törekedni, hogy a visszapotlás arányos legyen. —

E czélt elérhetjük a mesterséges trágya alkalmazásával, melylyel a annyit és olyant adhatunk a növénynek, amennyit és aminőt a zokigényelnek. —

Igen nagy előny az a gazdának mert így módjában áll a talaj termő erejét egyensúlyban tartani módjában áll a visszapotlást tökéletesíteni, a nagy mennyiségben összegyűlt s kihasználatlanul heverő tápanyagot használhatóvá tenni s ezzel a természet növelni. —

Előny lesz különösen egyoldalú termelési rendszer mellett, mert a tápanyagokban az egyoldalú termelés következtében beálló aránytalanság gyorsan és könnyű szerrel helyre állítható.

Ehhez járul még azon előny, hogy gyors hatás előidőzésére, gyenge vetések javítására kiválóan alkalmas.

A mesterséges trágyák minőségét illetőleg — a mint ismeretes — alkalmazásban vannak phosphorsav hiányt, nitrogén hiányt és káli hiányt fedezők.

Ezen trágyaszerek figyelmet érdemelnek egyaránt, de legfőképp a nitrogén és phosphortrágyák, mert a növény táplálásában is a nitrogén és phosphor viszi a legnagyobb szerepet.

Hogy helyesen tudjuk alkalmazni ezen trágya anyagokat, meg kell ismerkednünk azon hatással, melyet ezek a talajra, illetve a növényzetre gyakorolnak.

A nitrogén a talaj alkotórészekre oldólag hat, atalajkija tehát a talajban kihasználatlanul heverő tápanyagkészletet, értékesíthetővé teszi azt a növényzet részére s hatása ez utóbbira abban fog nyilvánulni, hogy a növény bujább fejlődésnek, erőteljesebb növekedésnek indul, mely előidézője ugyan a természetes fokozódásának, de melynek egyúttal következménye a későbbben bekövetkező éres.

Tulva már most ezen hatást, az a kérdés merre fel, hogy miként bánjunk ezen két élű fegyverrel?

Az okszerű gazdálkodás elve feltételezi, hogy a talaj tápanyag készletének kihasználása czélját képezze a gazdának. Sajnosan tapasztaljuk azonban, hogy ép e tekintetben mellőzve van a kellő körültekintés. — Tudják jól gazdáink, hogy a nitrogén a termés mennyiségét emeli s ez okból alkalmazzák is azt, de — s ép ebben rejlik a legnagyobb hiba — nem a viszonyoknak megfelelően.

Folyt. köv.

Kőbányai sertés-piac.

febr. 10.

Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban — krtól—krig. 2. Öreg közép (páronk 300—400 kil.súlyb.

— krtól — krig. 3 Fialat (páronként nehéz — ban felülsúlyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 250—320 klg. súlyban 54—56 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban — kr. Közép páronként 220—280 klg. súlyban — krig. Könnyű pként 230 klg. terjedő súlyban — krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg. felüli súlyban 51 52 krig. Közép pként 220—260 erjedő súlyban 49—50 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő súlyban 47—48 krig.

Sertés létszám 1897 jan. 31-ik napján volt készletben 5728 drb. 1897. febr. hó 1-ik napján felhajtott 699 drb. 1897 febr. 2-ik napján elszállított 15. db. 1897. évi febr. hó 3-ik napjára marad készletben 6042 db. A bizott sertés üzletirányzata — vltáoatlan.

Budapesti gabonatözsde.

febr. 10.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	7.70	80	8.25—8.30
"	77	7.70	81	8.25—8.30
"	78	7.95	82	8.30—8.35
Tiszavidéki ó	79	8.05	80	8.25—8.35
"	76	8.15	81	8.30—8.40
Pestvidéki ó	75	7.95	78	8.20—8.25
"	76	8.10	80	8.25—8.30
"	77	8.10	80	8.25—8.30
Fehérmegyei ó	78	8.15	78	8.35—8.40
"	79	8.25—8.30	80	8.40—8.45
"	76	8.25—8.30	80	8.40—8.45
Bácskai ó	77	7.90—8.00	78	8.45—8.50
"	78	8.05—8.10	80	8.50—8.55
Észak magy	76	7.90—8.00	78	8.45—8.50
"	77	8.05—8.10	80	8.50—8.55
"	78	8.15—8.20	81	8.30—8.40

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	70—72	6.60 6.65
" másodrendű	—	6.50 6.55
Árpa takarmánynak	60—62	4.10 4.15
" égetni való	62—64	5.80 5.90
" serfőzdei	64—66	6.50 8.00
Zab	39—41	3.90 6.35
Tengeri bánsági	—	3.45 3.50
" más nemű	—	3.30 3.40
Repce bánsági	—	0.00 0.00

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczen saját fordítása. —

(Folytatás.)

— Jól megfontolva a dolgot, eljárásod egész természetes volna, de mégis kétkedem, hogy a Pettingill helyzetében te is megőrizted volna a lélekjelenlétet, hogy az áruló gombot még keresgetted volna is...

— Ebben igazad van, mert a Pettingill helyzetében én is csak kényszerkörülmények nyomása alatt cselekedtem volna. De azt még sem hiszem, hogy a mint Pettingill, ha én is úgy saját tetszésem szerint választom ki az időt a betöréshez, hogy ilyenkor olyan áruló gombokat viseljek. Még hozzá olyan gombot, mely egy ilyen ritka régi érem pénzéből volt készíve. Barnes azonnal bejárta az összes régiség kereskedőket, kik közt aztán megtalálta azt a kereskedőt, a kitől Pettingill a gombokat vásárolta. A többi aztán magától jött.

— No amint látom, te erősen bizol magadhoz, különben nembánom, ezer dollárt, mindig megér a huszágod. Most azonban hagyj aludni, faradt vagyok, jó éjszakát.

— Jó éjszakát öreg czimbora. Csak álmodj arról az ezerdollárról, a mit elnyerek tőled, álmodj szépeket.

Barnes bezzeg nem volt már álmos. A hallottak rendkívül érdekelték és felizgatták. Elhatározta, hogy a vakmerő ferfit, ki ép ellene merészelt fogadást tenni, az egész meghatározott hónapig figyelemmel kíséri, mert különös, gyönyört szerzett neki az a gondolat, hogy a bünbe beengedje azért, hogy még a friss nyomon megcsiphesse. Vigyázva kisiklott a szakaszából, becsuszott az átellenesbe, honnet a

8-as számot figyelemmel kísérhette s itt készült az éjjeli baktértséghez.

— Azt sem csudálnám, ha ez a ravasz sátán még ma éjszaka megpróbálna valami csínyt. Sőt inkább óhajtanám is már, hogy mielőbb csináljon valamit, mert tudom addig úgy sem tudok nyugton aludni.

Második fejezet.

Egy vakmerő és sikerült tolvajlás a vasuti kocsiban.

A vasut már Stamfordhoz közeledett midőn a kalauz Barnes-hoz belépett. Nagyon titkolózó volt az arca:

— Nem említette ön Barnest, midőn tegnap a kocsiba beugrott? — kérdezte a detektiv a kalauz.

— I en s miért kérdi?

— Ön tehát Barnes detektiv?

— Mit akar tőlem?

— Mert a vonatvezető óhajtaná beszélni önnel, ha Ön az a detektiv? Az éjszaka nagy tolvajlás történt a vonaton.

— Az ördögbe...

— De bizony! Valami hunczut história. Legyen szives, siessünk ép azért a szomszédos kocsiba.

— Kérem, csak egy percnyi türelmet.

Barnes óvatosan kisurrant a 8-as számú rekeszhez, vigyázva széjjel vonta a függőnyzetet, figyelmesen s hosszasan benézett a szakaszba. Megnyugodva bocsátotta le a függőnyt, mert a kocsiban két ur mélyen aludt, — így tehát pillanatig elhagyhatta őrhelyét, követvén a kalauzt a vonatvezetőhöz, a ki a szomszédos kocsiban várta.

— Nagyon komoly és rejtélyes ügyet bizok uraságotra, mondta a vonatvezető, miután Barnes bemutatta magát. Tegnap este Bostonban egy urihölgy szállott fel, a ki South Norwalkig váltott jegyet. Midőn ez állomáshoz közeledtünk, a kalauz figyelmeztette és a hölgy azonnal felkelt, fel is öltözött. — Alig pár perc múlva azonban hivatott engem s zokogva tudatta velem, hogy meglópták azt állítja, hogy a kezításkája eltűnt, melyben 100.000 dollár értékű ékszerei voltak.

— Nagyon helyesen fejezte ki magát, hogy eltűnt! Mert talán vannak valami bizonyosságai, hogy a hölgy egyáltalában meglópatott?

— Az ékszereiről nem tudok semmit, de kezításkája valóban volt, most pedig nem leljük sehol, a kalauz is emlékezik reá, hiába kutattunk fel mindent.

— Nemde New Hawen és Bridgeportnál meg is állottunk, hány személy szállott e helyeken ki a vonatból?

— Az alvó kocsikból egyetlen egy sem.

— Azaz hogy az ön tudtával.

— Nem! úgy van, ahogy mondom! A kalauzal utána nézettem s jelentette is, hogy az utasok mind bent vannak szakaszukban. De hisz akkor, csak most jutott az eszembe, ha senki sem szállott le, akkor még a holnapnak is itt kellett lennie?

— Mindenesetre!

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

Fouillard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, kínai s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 kr.** méterenként sima, csíkos, kockázott, mintázott damasztot s. a. t. [mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázzal) s a. t. a megrendelt áru **postabér és vámentesen a házhoz szállítva minták a t postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyem gyára Zürichben Svájcba** címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztettek. 2.

A „Kis pipa“ vendéglőben
holnaptól kezdve
az első magyar részvény-serfőzdetől
udvari ser
csapolás.

Mindennap többféle izletesen készített villásreggeli.

Délben és este gazdag étlap

Kitűnő konyhám, tisztán kezelt italom és pontos kiszolgálásom által a n. é. közönség igényeit teljesen kielégítem. Becses pártfogást kér tisztelettel

Kemény János
vendéglős,
a Kenyér-piaczon.

Eladó ház és vendéglő.

A fűvészkert-utca 1074. sz. háznál lévő

vendéglő

mely kitűnő forgalomnak és látogatottsága folytán igen nagy élénkségnek örvend, más vállalkozás miatt

eladó.

Értekezhetni fűvészkert-utca 1074. sz. a. a tulajdonosnál.

Ugyancsak eladó a nagyuj-utca 1612 számú sarokház.

Főtérünk

legélénkebb részén, egy igen szépen parkirozott és szökőkúttal ellátott kert — elegáns nyári mulató helyiségnek vagy fényirdának több évre kiadó.

Közelebbi felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Az 1895. évi csehszlovák és az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel a **arany éremmel** kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer.

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármennemű csúszós bántalmait, u. m.: **köszvény, osz, reuma, ischiás anthma st.** ellen.

Hatása némely esetekben meglepő, amennyiben gyakrabban időltébb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 koronára érsebb üveg két korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF**

ur gyógyszer-tárában király-utca 12. és dr. **EGGER**

A. ur gyógyszer-tárában váci-körú 17. sz. —

Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontatlan teljesítetnek.

Ugyiszintén Debreczenben: **Dr. Rótschnek**

V. Emil és **Tóth Béla** urak gyógyszer-tárában.

70—1897. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 1558.—1897. P. sz. végzése folytán közhirre tételik, miszerint ifj. Pájer József részére Kauffmann Lipót debreczeni lakostól 20 frt 65 kr. tőke, ennek 1896. évi Augusztus hó 31-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 20 frt 60 kr. perköltség erejéig 1897. évi jan. hó 15-én bíróság le és felülfoglalt és 476 forintba becsült bolti álványok, borok és egyébektől álló ingóságok **1897. évi február hó 20-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Csapó-utca 2693. szám a. megtartandó nyilvános biói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Debreczenben, 1897. évi febr. hó 4.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.

1360—1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 29329/1896. P. sz. végzése folytán közhirre tételik, miszerint dr. Freund Jenő ügyvéd részére id. Kovács István és ifj. Kovács István ondódi lakosoktól 200 frt és 100 frt tőke, ennek 1893. évi szept. hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 122 frt 60 kr perköltség erejéig 1896. évi november hó 10-én bíróság lefoglalt és 820 forintba becsült lovak, sertések, tehén, szekér, takarmány szalma és egyéb ingóságok **1897. évi márcz. hó 5-én d. e. 9^{1/2} órakor** Ondódon id. Kovács Istvánnál kezdetét veendő és márczius 6 án d. e. 10 órakor ifj. Kovács István lakásán az ondódi tanyán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is el fog-nak adatni.

Debreczen, 1897. évi febr. hó 11-én.
Bódogh Zsigmond
bir. kiküldött.

Meghívás.

A hajdu-nánási gördalom részvény-társaság részvényesei
a folyó 1897. évi február hó 23-ik napján

Hajdu-Nánáson, délelőtt 10 órakor a városháza nagy termében tartandó

évi rendes

KÖZGYÜLÉSÉRE

tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatói jelentés.
 2. Az elmúlt évi mérleg előterjesztése és elbírálása.
 3. A felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsán a felmentvény megadása.
 4. Igazgató, hat rendes igazgatósági és két pót tag választása.
 5. Három felügyelő bizottsági és egy póttag választása.
- Esetleges indítványok.
H.-Nánás, 1897. február 9.

CSIHA MÁRTON
elnök.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan **méréselt árak** mellett készítik

Varrógépek, kerékpárok, irógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, műlábakat és mindenféle teshordó készülékeket mérték után készí-
szít-k és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes ipar-
ral egyedül Debreczenben.

